

VALTIOVARAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 32/1998 vp

Hallituksen esitys laiksi valtion eläkerahastosta annetun lain 6 §:n 2 momentin kumoamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 17 päivänä syyskuuta 1998 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi valtion eläkerahastosta annetun lain 6 §:n 2 momentin kumoamisesta (HE 108/1998 vp).

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaostossa ovat olleet kuultavina

- hallitusneuvos Veikko Liuksia, valtiovarainministeriö

- budjettineuvos Pekka Saarinen, valtiovarainministeriö, edustaen myös Valtion eläkerahaston johtokuntaa
- ylitarkastaja Martti Hännikäinen, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö
- pääjohtaja Jukka Vuolijoki, valtiokonttori
- sosiaalisuhteeri Ilkka Alava, Valtion yhteisjärjestö VTY ry
- lakimies Markku Kojo, Akava ry
- toimitusjohtaja Pertti Saarela, Liikenne- ja erityisalojen työntekijät LTY ry
- sosiaalisuhteeri Veikko Simpanen, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry..

Teollisuuden ja työntekijöiden Keskusliitto on ilmoittanut, ettei sillä ole asiaan lausuttavaa.

HALLITUKSEN ESITYS

Valtion eläkerahasto on vuonna 1990 perustettu valtion talousarvion ulkopuolinen rahasto. Valtion eläkerahasto saa varansa valtion eläkejärjestelmän piiriin kuuluvien työntekijöiden ja työntekijöiden eläkemaksuista, eräistä maksuista sekä rahaston varoille saatavista tuotoista.

Kun eläkerahastolle tulee kuukausittain maksuja tai muita tuloja, ne tilitetään valtion keskuskirjanpidossa olevalle yhdystilille. Ennen rahojen siirtoa talousarvioon tai sijoittamista ne

odottavat lyhyen ajan yhdystilillä sanottujen toimenpiteiden suorittamista. Valtio on velvollinen maksamaan korkoa valtion yhdystilillä oleville rahaston varoille.

Hallitus ehdottaa, että valtion eläkerahastosta annetun lain 6 §:n 2 momentti kumotaan, jolloin velvollisuus maksaa korkoa valtion eläkerahastosta valtion keskuskirjanpidossa olevan yhdystilin varoille lakkaa.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä.

Valtiovarainvaliokunnan käsityksen mukaan valtion eläkerahasto on osa työeläketurvajärjestelmää. Valtion eläkerahaston perustamisella on ollut osaltaan tarkoitus muuttaa valtion eläketurva yksityisen sektorin mallin mukaisesti osittain rahastoivaksi eläkejärjestelmäksi. Tällöin myös valtion palkansaajat maksavat järjestelmän rahoittamiseksi eläkemaksua yksityisen sektorin tavoin. Valiokunnan käsityksen mukaan valtion

eläkerahastojärjestelmää tulee edelleen kehittää siten, että eläkerahastoa kehitetään nykyistä enemmän itsenäisen eläkevakuutuslaitoksen suuntaan.

Työmarkkinoilla yleisesti hyväksytyn ja noudatettavan kolmikantaperiaatteen mukaisesti myös valtion eläkejärjestelmän kehittäminen tulee tapahtua vakiintuneita yhteistoimintamuotoja noudattaen.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella valtiovarainvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 6 päivänä lokakuuta 1998

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Mauri Pekkarinen /kesk
vpj. Kari Rajamäki /sd
jäs. Olavi Ala-Nissilä /kesk
Ulla Anttila /vihr
Pirjo-Riitta Antvuori /kok
Heikki Järvenpää /kok
Timo Laaksonen /vas
Reijo Laitinen /sd (osittain)
Markku Lehtosaari /kesk
Håkan Malm /r
Mats Nyby /sd (osittain)

Jukka Roos /sd
Kimmo Sasi /kok
Oiva Savela /kok
Marja-Liisa Tykkyläinen /sd
Jukka Vihriälä /kesk
Jorma Vokkolainen /vas
vjäs. Ulla Juurola /sd
Markku Koski /kesk (osittain)
Raimo Liikkanen /kesk
Markku Pohjola /sd
Matti Saarinen /sd.

VASTALAUSE

Perustelut

Yksityisessä työeläkejärjestelmässä on perinteisesti neuvoteltu työmarkkinaosapuolten kanssa. Työeläkerahastojen kartuttaminen on tärkeä eläketurvan tulevaisuuteen liittyvä asia. Nyt ei ole käyty neuvotteluja sen osalta, että valtion velvollisuus maksaa korkoa valtion eläkerahastosta valtion keskuskirjanpidossa oleville yhdyntilain varoille lakkaa. Asiasta ei ole edes pyydetty lausuntoja kaikilta osapuolilta.

Kyseessä on periaatteellisesti merkittävä asia. Koska esitys, että valtio ei maksa lainaamalleen rahalle korkoa, on vastoin suomalaisen työeläke-toiminnan keskeisiä periaatteita, ehdotamme, että mietintöön sisältyvä lakiehdotus hylätään.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että mietintöön sisältyvä lakiehdotus hylätään.

Helsingissä 6 päivänä lokakuuta 1998

Olavi Ala-Nissilä /kesk
Jukka Vihriälä /kesk
Markku Lehtosaari /kesk

Raimo Liikkanen /kesk
Markku Koski /kesk
Mauri Pekkarinen /kesk